

SVĚTLO – NOEMOVA OBĚŤ

Pavel Jun

Gen 8,20-22

CO VIDÍTE NA OBRÁZKU?

Muž leží na zemi. Beránci. Někdo kouká z okraje obrázku.

Barvy jen černá a bílá. Světlo a tma. Co kdybychom začali tím? KDE JE NEJVÍC SVĚTLA, KDE JE NEJVÍC TMY? Dole, na zemi, ten muž je černý taky... světlo je zase v takovém kruhu kolem beránků. Pak je na mužově tváři, na jeho rukách, v místech, kde má srdce.

CO TAM DĚLÁ TEN MUŽ? CO VÁM PŘIPOMÍNÁ JEHO POSTOJ?

Klečí, kroutí se. Co vyjadřuje tím, jak leží? Na zemi ležící je bezbranný, malý.

JAK NA VÁS PŮSOBÍ, CO VE VÁS VYVOLÁVÁ?

Soucit a lítost – takhle bych nechtěl dopadnout, takový „chudák“?

Závist – takhle bych se chtěl jednou schoulit, jako malé dítě, nemuset pořád „stát na svých nohách“?

Něhu – „je jako moje dítě“...?

CO TAM DĚLÁ? Pojdte si vymyslet, co všechno by to mohlo znamenat. Nespěchejte na to. Nevymyšlejte moc. Spíš si zkuste sami sebe tak představit.

Je mu smutno? Bojí se? Spí? Schovává se? Modlí se?

Když vymyslíme opačný postoj, tak přijdeme na to, co tam asi dělá. Pěkně zpřímá stát. Jako že se nedám. Ruce v bok nebo pěst. Nebo jiné gesto. Bojovný bojový postoj.

A CO DĚLÁ?

Modlí se. Jsou tam ti beránci. **Obětuje.**

Ti beránci ... také vypadají, jako když spí? Jeden má otevřené oči.

Je moc **blízko slunci**, je moc blízko Bohu. Skoro se ho dotýká.

Je to Noe. Obraz se jmenuje „**Noemova vděčnost**“.

Noe dělá jako první po potopě to, že přinese oběť. Dává něco ze sebe. Dává sebe. Děkuje. Svěřuje sebe.

A znamená to: já ve srovnání s tebou, Bože... Bez tebe... Že tu jsem...to Ty... Neříká já, říká Ty.

Kdybyste měli čas a chtělo se vám do toho, vezměte si tužku a napište „Modlitbu pro Noa“. Co říká, myslí, cítí.

A ještě k postavě na okraji: JE TO NOEMOVA ŽENA? VÍ, CO SE DĚJE? JAKO BY SI CHTĚLA ZAKRYT OČI. VÍ, ŽE NEMŮŽE DÁL. ASI USTOUPÍ? PODÍVÁ SE?

A DOVEDETE NAJÍT NA OBRAZE SEBE? RADŠI BYSTE SE PODÍVALI Z OKRAJE, Z DÁLKY, JAKO TA – ASI NOEMOVA ŽENA? STÁT, ALE SE ZAKRYTOU TVÁŘÍ. NEBO „BYSTE DO TOHO ŠLI“ JAKO NOE?

A DOJEM Z OBRAZU? JE TO TEDY SMUTNÉ, NEBO NE (BÝT ČLOVĚKEM)? TĚŽKO ŘÍCI, KDYŽ SE NA TO TAK DÍVÁTE...?

Člověk – to není světlá postava „nastalo“. Je také část země. „Adam“.

Kam se podělo to světlo (co jsme ho viděli na minulém obrázku)? Nemá ho v srdci? (To se jen Chagallovi smekla ruka, nebo to tak myslel?)

Noe (člověk) se neudělá sám pro sebe. Nestane se z něj farmář, hrdý, udřený, „nezávislý“, bezohledný. Je to také dítě. Odkázaný zůstane. I když je „oddělen“, „vysazen“.

Co bude tedy s lidským životem, když máme ten nebeský syndrom (jak jsme o tom přemýšleli posledně)? Zbývá spalující touha?

Ne. Podívejte se: To podstatné v životě bude komunikace – až k tomu „dávání sebe sama“. Je tu ta vzdálenost mezi... ano, a my přes ni budeme podávat, předávat... slova, myšlenky, dary, pohledy, vzpomínky...

Ale bude probíhat „komunikace“. Sdělování. Předávání darů, slov, myšlenek, žít „před tváří Boží“... A před tváří druhého člověka pak. A v tom je „štěstí“. (Závist a něha byly pravdivé).

Žít ve světle slunce – i když takhle skloněn.

„Mezi“. Mezi námi to je. (Z mého pohledu). Ztělesňují to ovečky. Vlastně Beránek. Zase „Kristus“.

PRAKTICKY: CO JE TŘEBA K PŘEKONÁNÍ ODSTUPU, ABY „NEBESKÝ SYNDROM“ USTOUPIL? (ZE ZKUŠENOSTI NEBO Z OBRÁZKU...). JAK SE „DĚLÁ KOMUNIKACE“?

Já osobně moc nedávám šanci „silným“ (spíš: co si na ně hraji), úkol, úspěch... Ti se v životě takhle neschoulí. Ti k tomu nemají tu **odvahu**.

Potřeba je pořádný kus odvahy a **důvěry**.

Mít zásadní **úctu** k druhému.

Stojí to často námahu. Někdy i **oběť**.

Vzdálenost (mezi námi a Bohem, ale taky mezi námi lidmi) nepřekonáme bez toho – že dáme sebe. Že nás to něco bude stát, i riziko a bolest. A nikdy ji nepřekonáme docela.

Haleluja

Pavel Jun

Leonard Cohen

C G C a C

1. Král Da vid znal prý ten taj-ný tón, kte-rým se brá-ny ne-bes
o-tev-rou a pak je sly-šet co se vne-bi zpí-vá je
11 ti-chá noc, ne půj-dem spát, pak mů-žem ta-ké sly-šet snad, jak an-dě-lé zpí-vaj
16 Bo-hu ha-le-lu-ja Ref. Ha-le-lu-ja ha-le-lu-ja
22 ha-le-lu-ja ha-le-lu-ja

2. Černá kapela (co) hrává blues

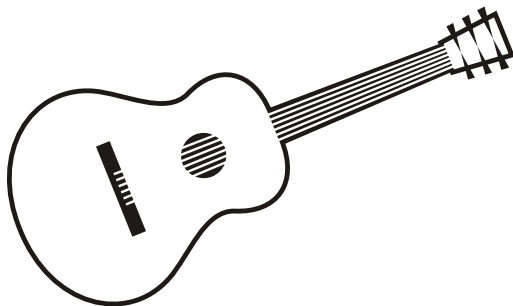
U zastávky na autobus
Tulákům ztraceným ve velkých městě
Pak ztichne, to se může stát
A když začíná znovu hrát
I oni hrajou Bohu haleluja.
Haleluja...

4. Kdybych já znal ten tajný tón

Kterým se brány nebes otevrou
A pak je slyšet, co se v nebi zpívá.
Je tichá noc, nepůjdem spát
(Pak) můžem i my slyšet snad
(Jak) andělé zpívaj Bohu haleluja.
Haleluja...

3. Orchestr právě dohrál tuš,

Pro muže se sklenkou moulin rouge
Opilý sebou a moci se kolem sebe dívá
Dirigent čeká pokyn až
Bude se hrát do války marš
Však z trumpet zazní jenom Haleluja
Haleluja...

Pomůcky: vytištěný biblický text na formát A3, neúplný text na menším papíru (A5), vytištěná jména novin, papír, svazek novin, pastelky, lepidlo, nůžky, předem připravené ilustrace k příběhu (asi 20-40, lze najít např. na Google přes vyhledávání obrázků, když do hledaného textu zadáme biblický text v mezinárodní zkratce „Luk 10, 25“ či jméno hrdiny anglicky a německy: Samaritan, Samariter).

I. SPOLEČNÁ ČÁST:

1. **DOPLŇOVÁNÍ TEXTU:** Účastníci rozdělení do dvojic dostanou vytištěný text podobenství, v němž je přibližně polovina každé věty nahrazena tečkami. Jejich úkolem je text obsahově doplnit. Poté se přečtou výsledky.
2. **SPOLEČNÁ ČETBA:** Společně text dvakrát přečtete - nejprve postupně po jednom verši a poté dramaticky - rozděleně na role (vypravěč, zákoník, Ježíš, Samaritán).
3. **PRÁCE S VELKÝM TEXTEM:** Text se umístí na stěnu, každý si vezme pastelku a po chvíli přemýšlení nahlas přečte a podtrhne rovně nejprve větu či sousloví, které se mu v podobenství nejvíce líbí a poté vlnkovane část, která se mu líbí nejméně a nejradyji by ji z příběhu vynechal.
4. **OTÁZKY, KTERÉ SI NAD TEXTEM KLADU:** Každý se zamyslí a řekne jednu otázku, která ho k textu napadá. Vedoucí otázky nahlas zopakuje a zapíše si je (k odpovědím dojde později).

II. ROZDĚLENÍ NA SKUPINKY 2-4 ÚČASTNÍKŮ:

5. **TITULKY NOVIN:** Vedoucí rozdá papír, na němž jsou vytištěna jména různých novin a publikací - např. Respekt, Lidové noviny, MF Dnes, Večerní Jeruzalém, Blesk, Haló noviny, Osвобоzení (samizdat samaritánských partyzánů), Policejní věstník, Zdravotnické listy, Bílý kruh bezpečí (zpravodaj organizace, zabývající se pomocí obětem trestných činů), Pohostinství. Cílem je vytvořit titulky novin k příběhu Lk 10,30-35. Titulky mají v několika slovech vyjádřit podstatu příběhu. Každé noviny mají ale jiný okruh čtenářů, a proto hodnotí příběh z jiného úhlu.
6. **UMĚLECKÁ - KOLÁŽ TEXTŮ A OBRAZŮ:** Účastníci si po dvojicích vyberou jeden moment příběhu, který chtějí ztvárnit. K němu vytvářejí koláž z fotografií z novin a(nebo) z titulků či jejich částí, korespondujících s vybraným textem.
7. **SOCHAŘSKÁ:** Každý ze skupinky se stane sochařem, vytvářejícím sousoší, a ti ostatní materiálem. Vybere si jeden okamžik příběhu, stanoví, kdo představuje kterou postavu příběhu, v jaké má být pozici a jak se má tvářit. Ostatní se nastaví přesně podle sochařova pokynu a vytvoří sousoší, v němž se chvíli potichu vciňují do příběhu. Poté se přesune role sochaře na dalšího účastníka.
8. **UMĚLECKÁ KRITIKA:** Účastníci vytvoří z vytištěných ilustrací k příběhu výstavu, přičemž uspořádají ilustrace od nejméně zdařilých k těm nejzdařilejším.

III. SPOLEČNÁ ČÁST:

9. **PREZENTACE:** Každá skupina předvede ostatním výsledky své práce. Přečtou se titulky novin, proběhne výstava koláží, soch a vernisáž výstavy ilustrací.
10. **ODPOVĚDI NA OTÁZKY:** Znovu se přečtou otázky, shromážděné v bodu I.4 a účastníci se pokusí na ně odpovědět. Na některé otázky se třeba odpověď nenajde - nevadí.
11. **ZHODNOCENÍ:** Vedoucí zopakuje jednotlivé kroky 1 - 10, jimiž postupně skupina prošla a poté nechá účastníky vyjádřit, co na ně jak zapůsobilo. Nakonec se již bez komentáře přečte ještě jednou text.